

VI. Hafta:

‘Skolastik’ Kavramı, Skolastik Felsefe ve Dönemleri:

‘Skolastik’ Kavramı: Bu kavram, Latince ‘schola’ (okul) sözcüğünden gelmektedir. ‘Okulluk’, ‘okula ilişkin’, ‘okulla ilgili’ demek olup, tam bir okul felsefesi olan, yani Ortaçağ’da kiliselere bağlı okullarda öğretilen felsefeye de ad olarak verilmiştir. Ancak, Skolastik, sadece Ortaçağ’da kiliselere bağlı okullarda öğretilen felsefe demek değildir. ‘Skolastik’ terimiyle, okulda doğan, öğretilen ve ölen felsefeler kastedildiği gibi, bunları okutma metotları, hatta Onuncu ve On altıncı yüzyıllar arasında Üniversitelerdeki felsefe öğretimi de kastedilmektedir. Dahası, Skolastik, sıfat olarak bu öğretimin konusuna, ana çizgilerine, metotlarına, bu öğretimi yapanların zihniyetlerine de yüklenmiştir.

Skolastik Felsefe: Dar anlamıyla, Ortaçağ felsefesidir, çünkü hem bu çağ felsefesinin ağırlık merkezidir ona damgasını vurmuştur; hem de zaman bakımından tam Ortaçağ’ın içinde oluşmuştur. Ortaçağ Hristiyan felsefesi, dar anlamda ‘Skolastik’ sayılmakta ise de, esasında, onu böyle saymak doğru değildir. Çünkü Skolastik, onun ancak küçük bir dilimidir. Skolastik denen felsefe, Ortaçağ’da okullarda okutulan, Hristiyan dogmaları etkisinde kalmış, “tümeller” üzerinde kavga eden bir felsefedir; ama bütün Hristiyan Ortaçağ felsefesi bu değildir, bundan daha geniştir. Bu nedenle, Ortaçağ’da yapılmış bütün felsefeler Skolastik sayılmamalıdır.

Skolastik Felsefenin Dönemleri:

1)Teşekkül Dönemi (M.S 4.yy- 8.yy).

Boethius

2)Geçiş Dönemi: Erken Skolastik (M.S 8.yy-12.yy).

a)Johannes Scottus Eriugena,

b)Anselmus,

c)Roscelinus,

d)Petrus Abelardus.

3)Yükselme Dönemi: Yüksek Skolastik (M.S 12.yy- 13.yy).

a) Albertus Magnus (Büyük Albert)

b) Aquino’lu St.Thomas

4) Sona Ermesi: Geç Skolastik (M.S 13.yy- 15.yy).

a)Duns Scotus

Prof. Dr. Ülker Öktem

FEL 213 Ortaçağ Felsefesi

- b) Roger Bacon
- c) Ockham'lı William